Enrollment No: _______________________ **Exam Seat No:**_______________________

C. U. SHAH UNIVERSITY
Winter Examination-2022

Subject Name: Company Accounts - I
Subject Code: 4CO03COA1 **Branch: B.Com (Gujarati)**
Semester: 3 **Date: 25/11/2022** **Time: 11:00 To 02:00** **Marks: 70**

Instructions:
(1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
(4) Assume suitable data if needed.

Q-1 **Attempt the following questions:** **(14)**

a) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ કંપનીના પાકા સરવૈયામાં નીચેના મથાળા હેઠળ દર્શાવાશે 1
(a)તારણવાળી લોન (b) ચાલુદેવાં અને જોગવાઇઓ
(c) તારણવગરની લોન (d) શેર જપ્તી ખાતામાંથીબાદ

b) ડિવિડન્ડ સામાન્ય રીતે ___________ શેરમૂડી પર ચૂકવામાં આવે છે. 1
(a) સત્તાવાર (b) બહાર પાડેલ
(c) વસુલ આવેલ (d) અનામત

c) કયા પ્રકારના પ્રેફરન્સ શેરનાં નાણાં પરત કરી શકાય ? 1
(a) કન્વર્ટિબલ પ્રેફરન્સ શૈર
(b) પૂર્ણ ભરપાઈ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર
(c) અંશતઃ ભરપાઈ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર
(d) ઉપરનામાંથી કોઈપણ નહીં

d) જો પ્રેફરન્સ શેરોને પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવે તો આ પ્રીમિયમની રકમની જોગવાઇ- 1
(a)જામીનગીરી પ્રીમિયમ ખાતામાંથી (b) નવા બહાર પાડેલા શેરોની રકમમાંથી
(c) શેર જપ્તી ખાતામાંથી (d) રોકાણો ના વેચાણ પર નફામાંથી

e) જામીનગીરી પ્રીમીયમ ખાતું પાકા સરવૈયામાં _______________ મથાળા હેઠળ દર્શાવાશે. 1
(અ) શેરમૂડી(b) અનામત અને વધારો
(c) ચાલુ જવાબદારીઓ અને જોગવાય(d) તારણ વગરની લોન

f) મૂડી ઘટાડા નું મુખ્ય કારણ ----------- છે. 1
(a) પાઘડીનીનીચીકિંમત(b) વધુ મૂડીકરણ(c) ઓછૂ મૂડીકરણ(d) એક પણ નહી

g) મૂડી ઘટાડામાં કોને ત્યાગ આપવો પડે છે. 1
(a) ઈક્વિટી શેરહોલ્ડર (b) પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર
(c) લેણદારો (d) જરૂરીયાત મુજબ બધાજ

h) શેર બાંયધરી કમિશન ખાતું બંધ કરીને તેની બાકી કયા ખાતે લઈ જવાશે? 1
(a) શેર – ડિબેંચર ખાતે (b) બેંક ખાતે (c) બાંયધરી દલાલો ખાતે (d) નફા – નુકસાન ખાતે

i) રૂ. 50નો એક એવા ડિબેન્ચર પર વધુમાં વધુ મંજૂર થવા પાત્ર બાંયધરી કમિશન – 1

(a) રૂ. ૪ (b) રૂ. ૨.૫૦ (c) રૂ. ૧.૨૫ (d) રૂ. ૫

j) શેર બાંયધરી આપનારાઓ કંપનીના દ્રષ્ટીકોણથી શું ગણાય? 1

(a) ત્રાહિત પક્ષકારો (b) પ્રમોટર્સ (c) અંકુશ રાખનારાઓ (d) ઉપરનામાંથી એક પણ નહિં

k) સેબીના માર્ગદર્શન મુજબ, કોને બાયંધરી કરારની નકલ આપવામાં આવે છે? 1

(a)સ્ટોક એક્સચેન્જને (b) કંપનીને (c) શેર હોલ્ડરર્સને (d) ડિબેન્ચર હોલ્ડરર્સને

l) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૨ નું શીર્ષક .... છે. 1

(a)સરકારી હિસાબો (b) સરકારી મિલકતોના હિસાબો

(c) બિન-સરકારી આવકો (d) સરકારી અનુદાન અંગેના હિસાબો

m) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૧ નું શીર્ષક .... છે. 1

(a) વિદેશી હૂંડિયામણ દરમાં ફેરફારોની અસર અંગેના હિસાબો

(b) વિદેશી ચલણ રૂપાંતરના હિસાબો

(c) આંતર રાષ્ટ્રિય વિનિમય દરના હિસાબો (d) વિદેશી શાખાનાહિસાબો

n) "રોકાણો અંગેના હિસાબો" ક્યા ભારતીય હિસાબી ધોરણ હેઠળ આવે? 1

(a)ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૪ (b) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૧

(c) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૫ (d) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૩

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2 **Attempt all questions** **(14)**

a. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૨ના રોજનું શક્તિ લિ.નું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **14**

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
ચૂકવેલ ડિબેન્ચર વ્યાજ	૧૫,૦૦૦	શેરમૂડી	૧૦,૦૦,૦૦૦
બાકી હપતા	૫૦,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૬૦,૦૦૦
ખરીદી	૫,૦૦,૦૦૦	ડિબેન્ચર પરત અનામત	૪૦,૦૦૦
શરૂનો સ્ટોક	૮૦,૦૦૦	૧૦% ડિબેન્ચર	૨,૦૦,૦૦૦
દેવાદારો	૨,૦૦,૦૦૦	જાહેર થાપણો	૮૦,૦૦૦
ટેલિફોન ડિપોઝિટ	૩૦,૦૦૦	ખરીદ પરત	૨૦,૦૦૦
૧૦%ની સરકારી લોન	૧,૦૦,૦૦૦	વેચાણ	૧૨,૦૦,૦૦૦
જમીન મકાન	૧૪,૦૦,૦૦૦	વેપારી લેણદારો	૩૦,૦૦૦
યંત્રો	૨,૩૦,૦૦૦	નહિં મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	૧૦,૦૦૦
વેચાણ પરત	૨૫,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૧૮,૦૦૦
કર્મચારીઓનો પગાર	૫૦,૦૦૦	ન.નુ. ખાતું(૧-૧-'૨૧)	૪૨,૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચ			

	૨૦,૦૦૦		
	૨૭,૦૦,૦૦૦		૨૭,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી : ૧. આખરસ્ટોક રૂ. ૪૦,૦૦૦

૨. દેવાદારો પર ૧૦% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

૩. જમીન મકાન પર ૫%, યંત્રો પર ૧૦% ઘસારો ગણો.

૪. નફાના ૫૦% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કરો.

૫. શેરમૂડી પર ૧૦% લેખે ડિવિડન્ડની જોગવાઈ કરો.

૬. સૂચિત ડિવિડન્ડ પર ૨૦% લેખે CDTની જોગવાઇ કરો, જેમાં શિક્ષણ વેરો અને સરચાર્જનો પણ સમાવેશ થયેલ છે.

૨૦૧૩ના કંપનીધારાની જોગવાઈઓ પ્રમાણે પરિશિષ્ટ – 3 મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

Q-3 **Attempt all questions** **(14)**

a. અ કંપની લિ. નું તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૨ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **14**

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૭૫,૦૦૦ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૭,૫૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૧૩,૩૫,૦૦૦
૩૭૫૦,૧૨%ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ શેરદીઠ રૂ, ૮૦ ભરાયેલા	૩,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૧,૧૨,૫૦૦
સામાન્ય અનામત	૫,૭૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૨૪,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૨,૫૦૦	દેવાદારો	૨,૧૬,૦૦૦
નફાનુકસાન ખાતું	૩૦,૦૦૦	બેંક સિલક	૬૨,૫૦૦
લેણદારો	૧,૮૭,૫૦૦		
	૧૮,૫૦,૦૦૦		૧૮,૫૦,૦૦૦

કંપનીધારાની જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા બાદ રિડી. પ્રેફરન્સ શેર ૫% પ્રીમિયમે પરત કરવાના છે. નવી બેંક સિલક રૂ. ૭૫ ,૦૦૦ રાખવાની છે. બધા રોકાણો રૂ.૧ ,૦૬,૨૫૦ માં વેચવામાં આવ્યાં . કંપનીએ જરૂરી સંખ્યામાં દરેક રૂ. ૧૦નો એક એવા ઇક્વિટી શેર ૧૦% ના વટાવે બહાર પાડવાનું સ્વીકાર્યું. બધાજ શેર પૂરા ભરપાઇ થઇ ગયા. અ કંપની લિ.ના ચોપડે આમનોંધ લખો.

Q-4 **Attempt all questions** **(14)**

a. મૂડી ઘટાડાના કારણો જણાવી, મૂડી ઘટાડાની પધ્ધ્તિઓ જણાવો. **7**

b. મૂડી ઘટાડા ખાતાંનો નમૂનો કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથે આપો. **7**

Q-5 **Attempt all questions** **(14)**

a. બ લિમિટેડે રૂ . ૧૦નો એક એવા ૨૦ ,૦૦૦ શેર બહાર પાડ્યા . જે અંગે દલાલોએ નીચે મુજબ બાયંધરી આપી છે. **10**

X: ૧૨,૦૦૦, શેર Y: ૫,૦૦૦ શેર, Z: ૩,૦૦૦ શેર

તે ઉપરાંત ત્રણેએ નીચે મુજબ નિશ્ચિત બાંયધરી આપી છે:

X: ૧,૬૦૦, શેર Y: ૯૦૦ શેર, Z: ૨,૦૦૦ શેર.

કંપનીને નિશ્ચિત બાંયધરી સહિત કુલ ૧૫ ,૦૦૦ શેર માટે અરજી મળી , જેમાં ત્રણે દલાલોના સિક્કાવાળા શેર નીચે મુજબ હતા :

X: ૨,૦૦૦, શેર Y: 4,૦૦૦ શેર, Z: ૧,૦૦૦ શેર.

દરેક બાંયધરી દલાલની જવાબદારી નક્કી કરો : જો

(અ) જો દલાલોને નિશ્ચિત બાંયધરી અંગે કોઈ રકમ જમા ન મળે.

(બ) જો દલાલોને નિશ્ચિત બાંયધરી અંગે રકમ જમા મળે.

b. શેર વેચાણની બાંયધરીના ફાયદા જણાવી,બાંયધરી કરારના પ્રકારો જણાવો. **4**

Q-6 Attempt all questions (14)

a. મહેશએર સર્વિસ લિ.ના નફા નુકસાન ખાતે પુરતી જમા બાકી હોવાથી નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવ્યું. **7**

(1) રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૬%ના ૧૬,૦૦૦ રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. ૧નાપ્રીમિયમથી પરત કરવા.

(2) આમ કરવાને પરિણામે ઉદ્દ્ભવતું અનામત ફંડ કંપનીના નહિ વહેચાયેલા ઓર્ડીનરી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો એવા પુરેપુરા ભરપાઈ થયેલા તરીકે શેરહોલ્ડરોને બોનસ તરીકે આપવા.

શેર પરત અને શેર બહાર પાડવા અંગેની જરૂરી આમનોંધ લાખો.

b. કંપનીધારા 2013 પરિશિષ્ટ – 3 મુજબ પાકાં સરવૈયાંનો અને નફા – નુકસાન પત્રકનો નમૂનો આપો. **7**

Q-7 Attempt all questions (14)

a. XYZ લિ. નું તા.૩૧-03-૨૦૨૨ના રોજ પાકુ સરવૈયુ: **10**

જવાબદારી	રૂ.	મિલકત	રૂ.
શેર મૂડી : ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો ૧૩% ક્યું. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો ૮% ડિબેન્ચર ચાલુ જવાબદારી	૧,૪૦,૦૦૦ ૨૦,૦૦૦ ૬૦,૦૦૦ ૮,૪૦,૦૦	કાયમી મિલકત ચાલુ મિલકત ન-નુ ખાતું	૩,૬૦,૦૦૦ ૬,૪૦,૦૦૦ ૬૦,૦૦૦
	૧૦,૬૦,૦૦૦		૧૦,૬૦,૦૦૦

મૂડી ઘટાડાની નીચેની યોજના અદાલતે મંજૂર કરી.

(1) બધા હાલના ઈક્વિટી શેર ઘટાડીને રૂ. ૪ના કરવાના છે.

(2) બધા હાલના પ્રેફરન્સ શેર ઘટાડીને રૂ. ૬૦ના કરવાના છે.

(3) કાયમી મિલકતો 33 1/3% જેટલી માંડી વાળવી.

(4) ચાલુ મિલકતોની કિંમત રૂ. ૫,૩૩,૦૦૦ ગણવી.

(5) ડિબેન્ચર હોલ્ડરોને તેમણે ધારણ કરેલ દરેક રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ડિબેન્ચરને બદલે રૂ. ૭૫નો એક એવા નવા તેટલીજ સંખ્યાના ડિબેન્ચર આપવાં.

(6) એક લેણદાર જેની કંપનીએ રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ચૂકવવાના છે, તે પોતાની લેણી રકમના ૪૦% જતા કરે છે. બાકીના લેણાની અંશતઃ ચુકવણી પેટે તેમને રૂ. ૪નો એક એવા ૨૫,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર આપવાના છે.

આમનોંધઆપોઅનેપાકુંસરવૈયુંતૈયારકરો.

	b.	આંતરિક પુનઃરચના અને બાહ્ય પુનઃરચના નો તફાવત જણાવો.	**4**
Q-8		**Attempt all questions**	**(14)**
	a.	હિસાબી ધોરણ નં- ૧૧ અંગે પ્રગટીકરણની જોગવાઈ સમજાવો.	**7**
	b.	હિસાબી ધોરણ નં- ૧૨ વિગતેસમજાવો.	**7**